

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, v právní věci

žalobce: **Ing. J. L.**
bytem X
zastoupen Mgr. Pavlem Nádeníčkem, advokátem
sídlem Brno, Průchodní 2

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Brno, Žerotínovo nám. 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2023, č. j. JMK 128726/2023, sp. zn. S-JMK 116441/2023 OSPŽ/DK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2023, č. j. JMK 128726/2023, sp. zn. S-JMK 116441/2023 OSPŽ/DK, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 16 342 Kč k rukám advokáta Mgr. Pavla Nádeníčka do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2023, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, Živnostenského

úřadu města Brna ze dne 30. 6. 2023. Tímto rozhodnutím živnostenský úřad podle § 58 odst. 1 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), zrušil žalobci živnostenské oprávnění k provozování živnosti s předmětem podnikání „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, neboť žalobce nesplňuje podmínku bezúhonnosti podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona. Byl totiž pravomocně odsouzen za zvlášť závažný zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, který žalobce podle živnostenského úřadu spáchal úmyslně a v souvislosti s podnikáním.

II. Žaloba

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. V ní namítá, že vydané rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné pro nesprávná skutková zjištění týkající se souvislosti spáchaného trestného činu s podnikáním, pro nesprávné posouzení zákonnosti užití informací z trestního spisu pro činění skutkových zjištění a pro rozpor se zásadou proporcionality a práva na podnikání a zajištění si prostředků na důstojné živobytí.
3. Žalobce proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný uvádí, že žalobce vyšel z naprosto shodné argumentační základny jako ve správním řízení. Námitky žalobce přitom byly v celém průběhu řízení důkladně vypořádány a jsou obsahem napadených rozhodnutí. Dle žalovaného není účelem vyjádření opakovat skutečnosti obsažené v napadených rozhodnutích, a proto na ně plně odkazuje.
5. Žalovaný proto navrhuje, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci

6. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
7. Žaloba je důvodná.
8. Podle § 6 odst. 1 písm. b) živnostenského zákona je všeobecnou podmínkou provozování živnosti fyzickými osobami bezúhonnost.
9. Podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona se za bezúhonnou pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.
10. Podle § 6 odst. 4 věty první a druhé živnostenského zákona je pro účely posouzení bezúhonnosti živnostenský úřad oprávněn vyžádat si od soudu opis pravomocného rozhodnutí. Pokud rozhodnutí neobsahuje skutečnosti rozhodné pro posouzení bezúhonnosti, je živnostenský úřad oprávněn nahlížet do těch částí trestního spisu, které tyto skutečnosti obsahují.
11. Podle § 58 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona zruší živnostenský úřad živnostenské oprávnění, jestliže podnikatel již nesplňuje podmínky podle § 6 odst. 1 písm. a) nebo b).

12. Ztráta bezúhonnosti (ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona) je obligatorním důvodem pro zrušení nebo nepřiznání (odepření) vzniku živnostenského oprávnění. Smyslem institutu bezúhonnosti je ochrana nejen zájmů třetích osob, nýbrž také ochrana zájmů společnosti. Ztráta bezúhonnosti a na to navazující zrušení živnostenského oprávnění podle § 58 odst. 1 živnostenského zákona či navazující rozhodnutí o tom, že nebyly splněny podmínky pro vznik živnostenského oprávnění podle § 47 odst. 6 živnostenského zákona, je „pouze“ obligatorním následkem pravomocného odsouzení, a nejde tak o porušení zásady ne bis in idem (srov. také bod 22. rozsudku Nejvyššího správního soudu /dále jen „NSS“/ ze dne 23. 5. 2019, č. j. 7 As 146/2018 – 18). Pozbytí bezúhonnosti v přímé souvislosti s odsouzením za trestný čin a s tím spojená ztráta živnostenského oprávnění či nemožnost jej získat tedy nemá sankční charakter ve smyslu čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (mutatis mutandis rovněž bod 16. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2021, č.j. 5 As 246/2012 – 15).
13. V případě žalobce byl trestní rozsudek (Městského soudu v Brně ze dne 23. 3. 2023, č. j. 11 T 29/2023 – 198) vydán na základě dohody o vině a trestu a vyplynulo z něj, že žalobce byl uznán vinným ze spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Zločin žalobce spáchal tak, že nejméně od ledna 2016 do 26. 9. 2022 na různých místech, bez patřičného oprávnění poskytoval po předchozí telefonické domluvě dalším osobám léky obsahující omamné a psychotropní látky vázané na lékařský předpis, aniž by mu odběratelé předložili či měli vystavený k tomuto odběru lékařský recept v jakékoliv formě, a to konkrétně:
- a) I. H. nejméně od ledna 2016 do 11. 10. 2021 poskytoval zdarma či za úhradu v ceně 2 000 Kč za jedno balení přibližně dvakrát měsíčně vždy 3 až 10 balení léku Zolpidox, obsahující účinnou látku zolpidemi tartras – zolpidem balení po 100 ks tablet většinou za cenu 2 000 Kč za jedno balení,
  - b) S. P., nejméně od června 2022 do 26. 9. 2022 poskytl v několika přesně nezjištěných 4 až 5 případech vždy většinou 4 balení léku Stilnox obsahující účinnou látku zolpidemi tartras – zolpidem za 300 až 500 Kč za jedno balení nebo výměnou za víno a ve stejném období celkem nejméně 3 balení léku Neurol obsahující účinnou látku alprazolam a nejméně 3 balení léku Lexaurin obsahující účinnou látku bromazepan a dne 26. 9. 2022 v Brně u obchodu Makro na ulici Kaštanova předal P. v papírové krabici 10 balení léku Stilnox 10 mg obsahující 14 tablet v jednom balení s účinnou látkou zolpidemi tartras – zolpidem,
  - c) B. Ch. poskytl nejméně v jednom případě v přesně nezjištěné době cca před dvěma až třemi lety jedno balení léku Adipex Retard obsahující 100 tablet s účinnou látkou fentermin, za který zaplatila 10 000 Kč bezhotovostně na jeho bankovní účet.
- Tedy neoprávněně prodal jinému psychotropní látku a čin spáchal ve značném rozsahu.
14. Z rozsudku je patrné, že k daném jednání došlo v období od měsíce ledna 2016 do 26. 9. 2022. Od 30. 9. 2020 byl žalobce držitelem živnostenského oprávnění pro živnost volnou (Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona – obory činností – 47. Zprostředkování obchodu a služeb a 48. Velkoobchod a maloobchod).
15. V posuzovaném případě je nesporné, že trestní soud žalobce pravomocně uznal vinným ze spáchání úmyslného trestného činu (ostatně toto žalobce ani nezpochybňuje). Je tedy zřejmé,

že formální podmínka aplikace § 6 odst. 2 živnostenského zákona – existence pravomocného rozsudku odsuzujícího za spáchání úmyslného trestného činu – byla naplněna.

16. Dále tak bylo třeba posoudit, zda byla naplněna i materiální podmínka, tj. zjistit, zda trestný čin byl spáchán v souvislosti s podnikáním nebo s předmětem podnikání, k němuž žalobce disponuje živnostenským oprávněním.
17. Judikatura NSS tento neurčitý pojem vyložila na základě teleologického výkladu plynoucího ze závěrů nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 35/08. Zde se Ústavní soud zabýval ústavností části předchozí úpravy účinné do 31. 7. 2010, a dospěl k závěru, že § 6 odst. 2 písm. a) živnostenského zákona, ve znění zákona č. 167/2004 Sb., bylo v rozporu s čl. 26 odst. 1 a 2 a čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Ústavní soud v uvedeném nálezu obecně konstatoval, že *„[s]myslem a účelem podmínky bezúhonnosti, omezující základní právo na podnikání, je ochrana základních práv a svobod třetích osob, jež by mohla být podnikáním provozovaným v rozporu s právem a dobrými mravy dotčena“*.
18. NSS vycházel z uvedených hledisek a vyložil podmínku „souvislosti s podnikáním“ tak, že je třeba vždy vážit, zda skutková podstata trestného činu spáchaného úmyslně souvisí s aprobovanou činností konkrétní podnikatelské osoby. Tuto souvislost je třeba vždy patřičně odůvodnit stejně jako naplnění smyslu a účelu podmínky bezúhonnosti po zvážení proporcionality takového řešení v daném případě (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 As 69/2008-50).
19. Obdobně na danou otázku nahlížel NSS v rozsudcích ze dne 2. 2. 2012, č. j. 7 As 47/2011-84, a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 9 As 229/2014-36. V naposled citovaném rozsudku mj. uvedl, že *„[j]e proto nutno posoudit, zda spáchaný úmyslný trestný čin [...] souvisí s podnikáním stěžovatele. Tuto úvahu je nutno učinit právě s ohledem na smysl a účel podmínky bezúhonnosti omezující základní právo podnikat.“* ... .. *„[h]lediskem posuzování musí vždy být to, zda povaha trestné činnosti osoby způsobuje obavu z dotčení základních práv a svobod třetích osob při výkonu konkrétní aprobované činnosti a zda by zásah do práva na podnikání nebyl v rozporu s principem proporcionality. Otázku, jestli má trestná činnost takovou souvislost s podnikáním (nebo předmětem podnikání), že způsobuje ztrátu bezúhonnosti ve smyslu živnostenského zákona, je třeba zodpovědět v kontextu konkrétní věci a živnostenského oprávnění. Nejvyšší správní soud tím nezpochybňuje názor stěžovatele, vyjádřený v kasační stížnosti, že existují určité trestné činy, které budou pro svou obecnou povahu souviset s jakoukoliv podnikatelskou činností. Tato souvislost by však musela být ve všech takových případech odůvodněna vztahem ke každé jednotlivé podnikatelské činnosti. Výklad podmínky bezúhonnosti, dle kterého trestný čin spáchaný v souvislosti s některou z podnikatelských činností osoby je automaticky důvodem pro zrušení všech jejích živnostenských oprávnění, neúměrně zasahuje do základního práva podnikat a je tak v rozporu s ústavou.“*
20. Z citovaných závěrů vyplývá, že správní orgány jsou v rámci posouzení ztráty bezúhonnosti povinny vždy posuzovat souvislost úmyslné trestné činnosti s konkrétní aprobovanou činností dotčeného podnikatele. NSS současně připustil, že existují určité trestné činy, které budou pro svou obecnou povahu souviset s jakoukoli podnikatelskou činností, ovšem i v těchto případech je třeba tuto souvislost řádně odůvodnit ve vztahu ke každé jednotlivé posuzované podnikatelské činnosti (srov. obdobně rozsudek NSS ze dne 6. 6. 2019, č. j. 1 As 286/2018-26).
21. Živnostenské oprávnění k výkonu živnosti volné opravňuje žalobce k výkonu všech činností uvedených v příloze č. 4 k uvedenému zákonu (s určitými výjimkami), nikoli pouze k výše

uvedeným oborům činnosti, které měl ve výpisu živnostenského rejstříku. Živnostenský zákon potom neumožňuje zrušit pouze část živnostenského oprávnění ve smyslu jednotlivých oborů činnosti (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2023, č. j. 43 A 9/2022-31; obdobně rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 3. 2023, č. j. 16 A 54/2021-126).

22. Podle správních orgánů spáchal žalobce trestný čin, jehož podstatou bylo pořízování, nakládání a distribuce léků bez příslušných dokladů – oprávnění a lékařských receptů – tato činnost svým obsahem odpovídala obsahové náplni oboru činnosti „Velkoobchod a maloobchod“ případně oboru činnosti „Zprostředkování obchodu a služeb“ (tedy podnikatelské činnosti žalobce).
23. Žalobce vymezil v řízení před zdejším soudem tři okruhy žalobních námitek – 1) nezákonné použití informací z trestního spisu, 2) nesprávná skutková zjištění týkající se souvislosti spáchaného trestného činu s podnikáním, 3) rozpor se zásadou proporcionality a práva na podnikání.
24. Námitka nezákonného použití informací z trestního spisu důvodná není. Samotné správní orgány na několika místech svých rozhodnutí uvádějí, že při rozhodování vycházely toliko z informací obsažených v trestním rozsudku, viz např. *„Živnostenský úřad dospěl k závěru, že všechny podstatné okolnosti případu jsou uvedeny ve výroku rozsudku, z něhož v řízení o zrušení živnostenského oprávnění vycházel a z nahlédnutí do spisu pořídil pouze úřední záznam.“* či *„Samotný rozsudek, z něhož vycházel, je dostatečný k závěru o ztrátě bezúhonnosti podnikatele.“* Odůvodnění napadeného rozhodnutí tomu odpovídá. Je sice pravdou, že živnostenský úřad nahlédl do trestního spisu (a vyhotovil o tom úřední záznam), nicméně správní orgány žádné informace z trestního spisu (mimo trestní rozsudek) při svém rozhodování nepoužily. Jelikož informace z trestního spisu nebyly vůbec použity, nemohly být použity nezákonně.
25. Soud se však ztotožnil s druhou a třetí žalobní námitkou. Jestliže totiž napadené rozhodnutí neobstojí co do řádného odůvodnění souvislosti žalobcovy trestné činnosti s uvedeným konkrétním předmětem jeho podnikatelské činnosti, tj. co do zdůvodnění jeho bezúhonnosti ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona, nelze takové rozhodnutí považovat ani za přiměřený zásah do jeho práva podnikat dle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Trestní rozsudek v daném případě neobsahuje dostatek informací k tomu, aby bylo možné říci, že žalobce spáchal trestný čin v souvislosti s podnikáním.
26. Předně je třeba souhlasit se žalobcem, že v trestním rozsudku není obsažena žádná informace o tom, jakým způsobem si žalobce léky obstarával. Z trestního rozsudku nevyplývá, zda a případně za jakou částku žalobce léky nakupoval, či zda je např. obdržel zdarma.
27. Samotné správní orgány poté v napadených rozhodnutích konstruovaly, že povaha a obsah trestné činnosti žalobce odpovídají definičním znakům podnikání podle § 420 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník; podle tohoto ustanovení ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.
28. Správní orgány uzavřely, že povaha a obsah trestné činnosti žalobce odpovídají definičním znakům podnikání, a proto žalobce spáchal úmyslný trestný čin v souvislosti s podnikáním. Nezabývaly se však, zda jsou všechny znaky podnikání podle § 420 občanského zákoníku splněny kumulativně.

29. Žalobce namítal, že ze žádného důkazu nevyplývá podpora pro závěr, že jednáním dosahoval zisku, že by jej jednání živilo či že se vůbec zisku dosáhnout pokoušel. Žalovaný k tomu naopak uvedl, že současná praxe danou podmínku (činit tak za účelem dosažení zisku) vykládá tak, že není nutné generovat zisk, ale postačí záměr tento zisk mít.
30. Napadené ani prvostupňové rozhodnutí se však vůbec nezabývají tím, zda žalobce tento záměr skutečně měl. Z trestní rozsudku přitom vyplývá, že žalobce v několika případech léky poskytnul zdarma či výměnou za láhev vína. Ohledně případů, kdy žalobce léky prodal, pak není zřejmé (jak již bylo výše uvedeno), jakým způsobem a za jakou cenu žalobce léky obdržel. Z trestního rozsudku rovněž neplyne, jaký byl poměr mezi případy, kdy žalobce léky daroval, a kdy léky prodal. Dostupné informace tedy nevylučují možnost, že žalobce léky prodával bez účelu dosáhnout zisku – jaká byla motivace žalobce tedy není ze samotného trestního rozsudku zřejmé.
31. Závěr správních orgánů, že obsah trestné činnosti odpovídá obsahové náplni živnosti volné nejméně v jejím oboru č. 48 a dotýká se tak základních principů činnosti podnikatelů (vytváření smluvních vztahů s klienty/zákazníky) tak není založen na dostatečně zjištěném skutkovém stavu.
32. Pro nadbytečnost se soud nezabýval konkrétními výhradami, které žalobce uplatnil ve vztahu k učiněnému testu proporcionality.

V. Závěr a náklady řízení

33. Na základě shora uvedeného dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, proto napadené rozhodnutí žalovaného bez jednání zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který byl základem napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisu. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
34. Bude povinností správních orgánů, resp. žalovaného znovu se zabývat posouzením bezúhonnosti žalobce dle § 6 odst. 2 živnostenského zákona a řádně zdůvodnit, na základě kterých konkrétních skutečností lze vztáhnout žalobcovu trestnou činnost rovněž na živnost volnou. Ze samotného trestního rozsudku totiž tyto informace nevyplývají.
35. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 4 000 Kč a z odměny a náhrady hotových výdajů zástupce žalobce. Odměna zástupce činí dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném do 31.12.2024, za tři úkony právní služby (příprava a převzetí věci, sepsí žaloby a repliky) 3 x 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů činí dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky 3 x 300 Kč. Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 2 142 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce tak činí 16 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 25. března 2025

Petr Šebek v. r.
předseda senátu